

I
233360
K

ANGELČEK

OTROKOM PRIJATELJ,
UČITELJ IN VODITELJ

UREDIL
ANTON KRŽIČ

XXIII. TEČAJ

V LJUBLJANI 1915
IZDALO DRUŠTVO „PRIPRAVNIŠKI DOM“
Natisnila Katoliška tiskarna

ANGELČEK

Otrokom priatelj,
učitelj in voditelj

Uredil
Anton Kržič

Triindvajseti tečaj

V Ljubljani 1915

Izdalo društvo „Pripravniški dom“.
Natisnila Katoliška tiskarna.

Te 33382 c

D 14. XI. 1946 / 2394

KAZALO

k XXIII. tečaju »Angelčka«.

Pesmi.

	Stran		Stran
Na ledu	1	Sam na svetu	161
Predgodnica	9	Pred Marijinim oltarjem	170
Novoletni pozdrav Mariji	10	Prerano	170
Uboge gosi	17	Roži	170
Snežinke	25	Stankova smrt	175
Na Svečnico	26	Zadnja cvetka	176
Zahvala Mariji	32	Prihod zime	177
Ptički svatujejo	33	Zvezda	177
Mlade sanje	39	Na Miklavžev večer	183
Marijo ljubim	40	Sreča sv. Kajetana	184
Anica in trobentice	48		
Pot do sreče	48		
Radost	49		
Krasota moje domovine	49		
Sveti Juri	52		
Bojni vihar	55		
Prva cvetka	56		
Sporočilo	65		
Majniška molitev	75		
Majnik	75		
Mali bahač	79		
Prvo sv. obhajilo	81		
Zaspani Janče	87		
Zvezdam	88		
Pav v obleki zlati	97		
Igra	97		
Moj zaklad	105		
V mraku	106		
Vstalo je, vstalo	113		
Nedolžnost	118		
Pravljica o potopljenem zvonu	119		
Tončkove sanje	127		
Na vrtu	129		
Cerkvici	138		
Jutranja pesem	144		
Njivica	145		
Če imel bi jaz peroti	152		
Materi Mariji	153		
Romarji na blejskem otoku	159		

Povesti, popisi, legende, priovedke, basni itd.

Ali kaj pomisliš...?	2
Otrok po volji božji	5
Na Silvestrovo noč	6
Pismo našega cesarja Franca Jožefa I. otrokom .	8
Sanje	14
Begunec	18
Iz mladosti sedanjega pa- peža Benedikta XV.	23
Zapisnik življenja	29
Junaški Ironko	34
Kako so premagali palčki velikane	36
Rajski vrtec. (Legenda)	45
Zvonček. (Legenda)	46
Otročja gorečnost	46
Kesanje — zadostovanje	50
V aprilu	53
Pasijonka — velikonočnica	61
O te zvezde!	66
Šopek vijolic	70
Kaznovana nevoščljivost	82
Zalarjev Jurček	84
Poznate srečo?	92, 109
Zgodba o pelinu	95

	Stran		Stran
Pastir Jure	98	Prvoobhajancem	173
Sv. Peter, čebelar. (Legenda)	102	Spominjajmo se umrlih	174
Ob sklepu	103	Zgled ponižnosti	186
Resnica vedno velja	114		
Slika Matere božje	124		
Vlado na počitnicah	130		
Begunec Franjo	135		
Kako sta Joško in Marica pomagala vojakom	140		
Orožnik	146		
Zgodnja čebelica	150		
Poldkina živinica	151		
Povsod dobro, doma najbolje	152		
Naš Lojzek	153		
Mali stražnik	158		
Prvi sneg	162		
Mali loncevezec	167		
Junak z mečem in rožnim vencem	171		
Krizantema. (Legenda)	172		
Zvestoba mladega junaka	173		
Božični večer	178		
Mamica sanja	182		
»Meni nič ne pomaga!«	189		
 Lepi nauki in opomini.			
Z vijolicami krasimo Marijin vrtec:			
1. Slava ponižnosti	11	Zastavonoša	3
2. Kaj je ponižnost	27	Jezusček me ima rad	13
3. Notranja ponižnost	40	Zgodnja ukaželjnost	21
4. Ponižnost v govorjenju	56	Pridna učenka	35
5. Ponižnost v dejanju	75	Ničemurnost	43
6. Ponižnost v zvezi z drugimi čednostmi	88	Pomladna vinjeta	52
7. Napačna ponižnost	106	Ošaben deček	60
8. Kako si pridobivajmo ponižnost	120	Radostno tekmovanje	71
Na vojsko!	30	Bril bi se rad	77
Molite k sv. Jožefu!	47	Urednikova slika	86
Vsak dan praznik!	79	Ta bo vrl planinec, kaj?	104
Živalca te uči	138	Vnebovzetje Device Marije	121
		Skrbna varihinja	136
		Mlada naravoslovca	141
		Deček in konjiček	155
		Na smrtni postelji	157
		V nezanesljivem varstvu	168
		Pes s palico	181
		Zamišljena deklica	187

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“ in glasilo „Marijinih vrtcev“

Štev. 1. V Ljubljani, dne 1. januarja 1915. XXIII. teč.

Na ledu.

Oj, potoček, to je pravo,
da skrbiš nam za zabavo!
Letni čas si nas hladil
in pijačo nam delil,
zdaj pa v svoj ledeni plašč
si odel se kot nalašč.

Na tem plašču — hopsasaj!
je veselje, da je kaj!

Saj po ledu gre kot vlak;
a če se prevrneš vznak,
je za glavo to hudó,
ker na ledu je trdó!

Nekaj padcev nič ne dé:
s tem se vadijo peté!
Z vajo in trpljenjem, znaj,
se doseže marsikaj!

Maksimov.

Ali kaj pomisliš . . . ?

Otroci, ki ne vedo, kaj je pomanjkanje, ki jim mama odreže bele pogache in nudi maslenih žemljic, kadar jih požele, pač ne pomislico, koliko rok se je trudilo, preden je bil spečen kruhek. Ko bi jim kdo razložil, kako dolga je pot, ki jo napravijo zrnca, preden jih porabijo za kruh, bi imeli do vsake mrvice veliko večje spoštovanje, bi vsak grižljaj kruha zaužili z veliko večjo hvalenostjo. Pšenična zrnca, ki jih vseje kmetič v razrahljano zemljo v hladni jeseni, se uničijo takorekoč sama sebe, da dajo življenje novi bilki, novemu klasu. Zrnca se omehčajo; iz njih poženejo klice, ki pridejo na dan kot zelena travica. Zimski sneg je takorekoč plašč, ki s svojo beloto varuje, da ta trava čez zimo ne segnije; pomladansko solnce pa da tem nežnim bilčicam novega življenja. Iz blatne zemlje se začno krepko dvigati; urno se razvijajo. Majnikova toplota izvabi iz visokoraslih zelenih bilk nežno klasje, ki dviga hrepeneče glavice proti višnjevemu nebu, odkoder takorekoč prosi rose in blagoslova. Čedalje bolj stasito in ponosno se klanjajo lepi resasti klasi v rahlem vetriču drug drugemu, kakor bi vedeli, da se v njih osrčju zbirajo skromni ovojčki, ki srkajo iz rodovitnih tal sladko mlekce za poznejša trda zrnca. In res. Komaj so se bilke ustatile, že najdeš v klasu majhne mehurčke, polne belemu mlekcu podobne snovi —. To mlekce se prikaže pozneje kot fina moka v strjenih zrnциh. Pride julij. Žitno polje je podobno morju, ki na njem valovi zlata pšenica. Pridejo ženjice z nabrušenimi srpi; urnih rok žanjejo in vežejo goste pšenične bilke z bogato obloženimi klasovi v snope. Vozniki jih odvažajo v kozelce, kjer jih oblože, da se posuše. Ko je zrnje v snopju dovolj utrjeno in suho — ga je treba izluščiti iz klasja. Pridejo mlatiči, ki žito omlatijo, zrnje prevejejo — in sedaj šele je žito pripravljeno za malin, kjer ga mlinski

Zastavonoša.
Pogum in junaštvo bodi naše geslo!

kamen zdrobi in semelje v belo moko, ki iz nje mama speče okusno pogačo.

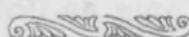
To je — dragi moji prijateljčki — kratek opis dolgega popotovanja, ki ga napravi zrnce, preden iz njega zraste nov sad, novo seme, nov kruhek. Kajneda, še mar vam ni, da bi se zmislili na to, ko slastno grizete okusno žemljico, — zraven pa jo mrvite in mrcvarite, da je joj. Glejte, prav radi-tega sem vam zapisal te-le vrstice, ker sem vas hotel opozoriti na nič kaj lepo razvado nekaterih prenasičenih otrok; kar nič vam ne pazijo na kruh, ki ga jim dobra mati in skrbni oče rada odrežeta, dasi ga dostikrat s trudom in trpljenjem zaslužita. Nekateri taki objestni nagajivčki mrcvarijo, lomijo in trgajo prevelik kos hruha tako, da štrkajo drobtine — večje in manjše — vsekrižem na tla, na cesto, v prah, med smeti itd. O, koliko je sirot, revežev in stradajočih otročičev, ki bi bili naravnost srečni, če bi od preobilnosti tako razvajenih bogatejših otrok dobili vsaj to, kar imajo poslednji preveč! Pomisli, če spoznaš, da si morda tudi ti s kruhom premalo spoštljivo ravnal, da je kruh, in četudi majhen drobivec, dar božji, ki moramo zanj Boga vsekdar zahvaljevati, kajti zahvala je najboljša prošnja za nadaljnje darove. — Kolikokrat so rajni oče tudi mene opozorili, rekoč: »Kaj mrviš kruh! Ali ne veš, da je dar božji? Poberi in poljubi!« To sem si dobro zapomnil, pa mi je vedno hudo, če vidim, da nekateri otroci tako razmetavajo božji dar. Da, kruh je dar božji in brez njega bi bilo težko prestati; to skuša danes marsikak vojak na bojišču, to pa skuša in bo skušal še marsikdo med nami zlasti, če bo krvava svetovna vojska še dolgo trpela.

Francoski pisatelj Jules Vallés pripoveduje to-le: »Nekoč sem vrgel skorjico kruha proč. Bil sem še mal deček. Oče jo pobere, rekoč: ,Otrok, ne meči mi nikdar kruha po tleh, četudi je samo trda skorja; kruh se težko prisluži. Nimamo ga preveč; pa če bi ga tudi imeli v preobilici, zametavati bi ga ne smeli, ampak dajati bi ga morali revežem.

Bog ve, če ne bo še prišel čas, ko ti bo kruha zmanjkalo; takrat boš šele spoznal, koliko je vreden. Dobro si to zapomni! — Od takrat naprej», tako piše Vallés, »sem imel neko posebno spoštovanje do kruha. Žitno polje mi je bilo sveto; nikdar nisem pohodil žitne bilke ne nalašč, ne zato, da bi si utrgal kako cvetlico med žitom.«

Otrok moj! Spoštuj žitno polje, spoštuj zrnje, spoštuj kruh!

A. Č.

Otrok po volji božji.

Pred kratkim sem pisal v Ljubljani na glavni pošti neki članek. Kdo se briga ob takih trenutkih za ljudstvo, ki pride, opravi hitro svoje reči in zopet gre? Poleg tega se pa človek tako vglobi v svoje delo, da sploh ne vidi in ne čuti, kaj se godi v njegovi bližini. Le tu in tam ti udari na uho kaka beseda, krog tebe je čuti lahno pošumevanje pisanih kril, in na hodnikih odmevajo udarci oddaljajočih se korakov. Vznemiri in vznevolji te v takem slučaju znanec, ki pride odzadaj, te potreplje po rami in vpraša: »Hej, kaj pa ti tu, brate?«

Sedel sem brez skrbi in mirno sam zase, pisal svojo pot, in še tako glasen pogovor me ni spravil s pravega tira. Ko sem prišel do mesta, kjer je bilo treba nekoliko premisleka, sem odložil pero, prižgal svalčico in se ozrl krog sebe. Na stolu meni nasproti je sedela še mlada gospa in pisala menda svojemu možu, ki se daleč, daleč za deveto goro borí za slavo in čast svoje domovine. Ob strani ji je stal njen sinček kakih osmih let. Njegove iskreče se oči so švigale od osebe do osebe ter ljubko pogledovale zdajpazdaj mamico. V hipu se mi je prikupil in priljubil ta brhki dečko. Kadil sem dalje in ga neprestano opazoval.

Ko je gospa spisala pismo, ga je še enkrat skrbno prebrala.

Vestno je sledil deček vsaki potezi na materialnem obrazu, se stisnil k njej in vprašal tiko s poniznim glasom:

»Mama!«

»Kaj želiš, Dragan?«

»Ali si zapisala v pismu, da molim vsako jutro in vsak večer za srečno atovo vrnitev?«

»Sem, ljubček moj.«

»Ali si povedala, da sem dal zanj za sveto mašo iz prihranka, ki sem ga dobil za ministriranje?«

»Sem, ker vem, da bo ata tega iz srca vesel?«

»Pa si napisala tudi, da delam to iz ljubezni do njega in popolnoma prostovoljno?«

»Res, ker to si res storil tako.«

»In to si tudi pisala, da hočem biti vedno priden in da naj radi mene ne skrbi za dom?«

»Da, malček moj, vse to sem napisala; drugič bom še več, samo priden ostani in moli pobožno za atovo vrnitev.«

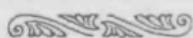
»Rad storim to, mama, tebi in Bogu na ljubo, samo plakati ne smeš več, mamica! Saj so rekli gospod katehet v šoli, da naj zaupamo in se zatečemo k Bogu, ki nas tudi v največji sili ne zapusti.«

Solze so stopile ob teh tolažilnih besedah mladi gospe v oči, objela je sinčka in ga poljubila veselja.

Kdo bi ne bil res vesel takega otroka, ki je veselje in blagoslov staršev ter po volji božji?

O, da so vsi slovenski otroci taki!

Vid Vidov.

Na Silvestrovo noč.

»Letos se ne vidiva več; do drugega leta boš spal, Tonček!«

Tako je rekel oče svojemu malemu Tončku.

»Ne, oče, jutri zjutraj že vstanem.«

»Miren bodi, Tonček in zaspi!«

In Tonček se je umiril, a ni takoj zaspal. Ta očetova beseda! Da bo toliko časa spal! In tako dolgo ne bo videl očeta in se ne bo igral s svojim

dragim tovarišem! Otožnost mu je legla na srce. Premišljeval je dolgo, da slednjič ni več vedel, ali še bdi, ali že sanja. Postalo je tako čudno okrog njega. Zasvetila se je soba, odprla so se vrata in v sobo je stopil njegov neločljivi prijatelj France.

»Oh, ti tukaj, France!«

»Da, Tonček, prišel sem po slovo. Celo leto sva se igrala skupaj; skupaj sva bila žalostna in vesela; najini duši sta bili enaki, in moje srce je bilo tudi tvoje.«

Z nemirnim srcem ga je Tonček poslušal, ko ga je spomnil vseh veselih in neveselih dogodkov, ki sta jih doživelja. In Tonček ga je vzljubil bolj kot kdaj; saj mu je bil najboljši, edini prijatelj. Sedaj ga je šele prav spoznal.

Dal bi zanj življenje, vse, kar si more želeti mlado srce!

A zdaj pride po slovo! — —

»Pa kam greš, France?«

»Bodi vedno priden, Tonček! Mene povedejo angelci gor, kjer je samo dobro, a tebi dajo novega prijatelja.«

Tonček je zaplakal. V svoji veliki žalosti je stegnil roke do prijatelja.

»France, jaz grem s teboj!«

A prijatelja že ni bilo več. Tonček je zajokal za njim, da mu je hotelo srce razpočiti od boli; kajti vedel je, da ne vidi prijatelja nikdar več. —

Spet je premišljeval Tonček težke misli, temnejše od črne noči.

A glej — spet se je zasvetila soba v jasni luči. Dva angela sta vstopila in vedla za roke mladeniča, tako lepega in zalega, da je stegnil Tonček proti njemu ročice od začudenja.

Tedaj se mu je mladenič zasmehljal tako nežno in milo!

Nato je izpregovoril in rekel Tončku:

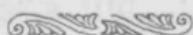
»Tonček, izgubil si svojega najboljšega prijatelja in si žalosten. Potolaži se! Glej, od zdaj naprej te bom še skrbneje spremlijal jaz. Igrala se bova skupaj,

kot sta se s Francetom; ljubila se bova in si bova zvesta v sreči in nesreči.«

Objela sta se z mladeničem iskreno in prisrčno v znamenje, da sta postala neločljiva prijatelja.

In Tonček je bil zopet vesel. Skozi okno je zagledal svetel dan, prvi v novem letu.

Blagoslavljal ga je angel varih. Da bi ga blagoslavljal vso pot skozi življenje! Ivo Tratnik.

Pismo našega cesarja Franca Jožefa — otrokom.

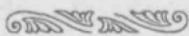
Ganljive so besede, ki jih je izpregovoril naš častitljivi vladar mladini naše velike države:

»Ako se ob robu groba v tako resnem času obračam do vas, ljubljena deca, storim to iz več vzrokov.

Prvič ste bili vi vselej veselje in tolažba, da, velikokrat v težkih časih mojega dolgega življenja edina uteha in edina radost vašega cesarja in kralja. Če sem vas videl, me je zadel v senčnih dneh mojega zemeljskega bivanja zopet enkrat solnčni žarek. Vi ste, ljubi otroci, ki ste v srcu vašega kralja in cesarja najgloblje zapisani, vi ste cvetke moje države, dika mojih narodov, blagoslov njihove bodočnosti. Pa ne samo vašemu cesarju in kralju ste najljubši, še nekomu drugemu, pred katerim so celo najmočnejši tega sveta slabotne stvari — Bogu, našemu Gospodu —. V vaših očeh žari še luč neskljene nedolžnosti, okoli vas je še raj in nebesa. Bog je vsemogočen. V njegovih rokah je usoda narodov. Njegovi volji se vse klanja, po njem se ravnaajo zvezde in ljudje. Da bi ta vsemogočna roka božja čuvala in obvarovala Avstro-Ogrsko, da bi ji podelila zmago nad številnimi sovražniki, da bi se po zmagi okrepila na božjo čast in proslavo, to je edino, kar po bolestipolnem življenju še želim. To je bila moja želja, ko sem takoj mlad in poln nad

zasedel prestol svojih očetov. To bo tudi moja želja, ki bo morda kmalu splavala preko mojih umirajočih usten kot beseda zadnje ljubezni in skrbi za moje dežele, za moje narode. Bog vse vodi, in sicer tako, kakor njemu dopada. Mi ljudje ne zmoremo nič preko njega in brez njega. Ker ste vi, ljubi otroci, Bogu najbliže, vas prosi vaš cesar in kralj: Molite, da nas blagoslovi in da podeli milost naši zadevi. Bog uslišuje molitev nedolžnih, ker jih ljubi, ker v njih vidi svojo podobo. Zato ne prenehajte moliti s sklenjenimi rokami — vi mali in najmanjši. Če otroci države molijo za svojo domovino, vem, da naša zvezda srečno stoji. Potem ste deležni zmage in slave naše države. Vi ste izprosili blagoslov od zgoraj na naše zastave, na našo vojsko. Ljubi otroci, ne pozabite na državo, ki ji na zemlji pripadate; ne pozabite na svojega starega cesarja!«

Franc Jožef I.

Predgodnica.

Pa striček menda še ne vejo,
da sveti trije Kralji
že k nam v deželo grejo;
sicer bi se lepo obrili,
si laske pomočili
in počesali jih,
ker striček naš so Gašper
in jutri je njih god!

Jaz pa jím grem povedat;
to bodo se smijali
in bel grošek mi dali,
ker jutri je njih god!

Bogumil Gorenjsko.

Novoletni pozdrav Mariji.

(Po F. W. Weber.)

Ti si tista, vsa prečista,
ki jo ljubim, ti si tista,
ki jo mislim tolikrat.
Blažena Gospa z višave,
duša poje ti pozdrave:
Bodi zdrava tisočkrat!

Lilija si večnobela,
kakor si nam zacvetela
v Nazaretu prvikrat.
Ti najlepše delo sveto,
od nebeških rok spočeto:
Bodi zdrava tisočkrat!

Kakor zvezda v temni noči
razdivjani morski moči
milo pride kraljevat,
Ti prisiješ, nam mornarjem,
ko borimo se z viharjem:
Bodi zdrava tisočkrat!

Kadar v smrtni bolečini
duša v solzni bo dolini
k tebi zrla zadnjikrat;
stoj ob meni v istem času,
ko ihtel bom v tihem glasu:
Bodi zdrava tisočkrat!

Silvin Sardenko.

Z vijolicami krasimo Marijin vrtec!

Četudi ste, dragi čitateljčki, še majhni in mladi, vendar to že menda vsi veste, da je ljubka cvetica vijolica podoba ponižnosti. Torej tudi lahko takoj ugane, da ima moje vabilo: »Z vijolicami krasimo Marijin vrtec!« ta pomen, da se posebno vnemajmo za ponižnost, ono čednost, ki je Mariji posebno ljuba, ker se je zelo prizadevala zanjo, ko je bila še na zemlji. In to nežno Mariji tolikanj drago cvetico vijolico si bomo letos večkrat ogledali, t. j. pridno se bomo učili o ponižnosti. Kaj ne, da boste poslušni in pridni učenci v naši šoli krščanske ponižnosti!

1. Slava ponižnosti.

Vijolica je sicer ena najskromnejših cvetic, in vendar si je pridobila v teku časa veliko slavo in mnogo prijateljev. Neko prvenstvo ima že v tem, ker se vzbudi in razcvete že zgodaj v pomladu in se prikaže med prvimi najbudnejšimi »hčerkami pomladu.« V mesecu marcu se pojavi njen kraljestvo, kakor je šmarnica — kraljica majnika. Izvolila si je enkrat za vselej bolj v skritih kotičkih po mejah in pod grmovjem svoj prostorček, da imajo dovolj prostora druge cvetice, ki pridejo za njo. Njena barva je skromna, in vendar zelo prikupna; njen vonj pa je tako prijeten, da se odlikuje skoro med vsem cvetjem.

Enako skromno se kaže ljuba ponižnost, in vendar ima med čednostmi tako odlično mesto, da bi brez nje celo vse druge čednosti ne imele prave cene in veljave.

Slavo ponižnosti nam je razodel Stvarnik sam. Seveda med božjimi lastnostmi ne imenujemo posebej božje ponižnosti, ker je že dovolj jasno povedana v njegovi neskončni dobrotljivosti in usmiljenosti. Saj nam Bog ne more biti drugače milostljiv in usmiljen, kakor da se on — neskončno veličastni — neizmerno poniža do ubogih stvari.

Posebno vidno pa nam je Jezus Kristus pokazal lepoto ponižnosti in ovekovečil njen slavo z besedo in zgledom. To dobro veste že vi, dasi se še niste veliko učili o Jezusu Kristusu. Kaj drugega nam pač kažejo

jaslice kot neskončno ponižnost včlovečenega Boga? Kaj nas učí težavni in bridkostni beg v Egipet kot neizmerno ponižnost božjega Deteta? In tridesetletno skromno in samotno življenje Sinu božjega v Nazaretu — ali nam ne oznanjuje nedopovedljivo velike ponižnosti njegove? Najbolj razsvetljeni učeniki sv. katoliške Cerkve se ne morejo dovolj načuditi tej preprosti ponižnosti vsemogočnega Boga, ki dela v potu svojega obraza v preprosti ozki delavnici sv. rednika Jožefa. Skoraj si ne moremo drugače misliti, kakor da so bile njegove svete roke od težkega dela čestokrat trde in žuljave — tiste vsemogočne roke, ki vzdržujejo vesoljni svet! Ali si morete misliti še večjo ponižnost?

Enako je bila v njegovem javnem delovanju zadnja tri leta ravno sv. ponižnost poglavitna čednost in voditeljica njegovih drugih popolnosti. Nauk o ponižnosti mu je bil posebno pri srcu; ponavljal ga je o raznih priložnostih. Otročice je posebno ljubil radi njih ponižnosti in je resno opominjal odrasle ljudi, da naj bodo njim enaki, ker sicer ne pojdejo v nebeško kraljestvo. Priporočal je ponižnost v prelepih prilikah, n. pr. o gostih, ki si izbirajo prve prostore pri mizi; o prevzetnem farizeju in ponižnem cestninaru, ki sta šla v tempelj molit, itd. In svoj nebeški nauk o ponižnosti je takorekoč zaključil pri zadnji večerji, ko je postavil presv. Rešnje Telo ter hotel med nami ostati skrit pod skromnima podobama kruha in vina, poprej pa je še apostolom stregel kot najnižji služabnik — umival jim noge! In da bi si bolje zapomnili ta zgled globoke ponižnosti, jih še z besedo ljubeznivo opozori nanj: »Zgled sem vam zapustil... Da, zgled izredne ponižnosti nam je zapustil tedaj, ker noge umivati je bila pri judih naloga najnižjega posla. Krono svoji božji ponižnosti pa je postavil s svojo smrtjo na križu, ker je krotko prestal to najkrutejše zaničevanje.

Pomniti pa moramo, da je bilo vse to triintridesetletno poniževanje našega Zveličarja popolnoma prostovoljno. Jezus, vsemogočni Bog, bi si bil lahko odbral vse, kar je na svetu najčastnejše in najprijetnejše; pa vselej in povsod si je odbiral le to, kar je bilo težavno in neprijetno ter brez svetne imenitnosti.

Slava ponižnosti se izkaže tudi iz nasprotnega greha — napuh in prevzetnosti. Z napuhom so hudojni duhovi zapravili rajske srečo; s ponižnostjo, ki je nanjo prisegal sv. Mihael — kdo kot Bog? — pa so si zaslužili vsi dobri duhovi svoje vekomaj zagotovljeno blaženstvo. — Napuh je bil tudi vzrok prvega greha na zemlji. Že izkušnjava je bila naperjena proti

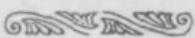

Ježušček me ima rad!

ponižnosti: »Bogu bosta enaka in spoznala bosta dobro in hudo«; in greh sam je bil drzna nepokorščina, ki je ponižnosti naravnost nasproti. In tako je še zdaj vsak greh v svojem bistvu napuh, ki se noče ukloniti božji volji. Čim pogubnejši je napuh, tem bolj zaželjena je nasprotna čednost — ponižnost.

Ponižnosti le je zagotovljena večna slava. Šesta temeljna resnica nas uči, da je milost božja k zveličanju potrebna. Sveti pismo pa pravi: »Bog se ustavlja napuhnim, ponižnim pa daje milost.« »Kdor se ponižuje, bo povikšan.« Ponižnost je ključ, ki odpira

nebeška vrata. Sv. Avguštín pravi: »Pot, ki pelje do svetosti, je tale: prvič ponižnost, drugič ponižnost, tretjič ponižnost.« In zgodovina nam priča, da so se vsi svetniki v tem oziru zvesto ravnali po nauku in zgledu Jezusovem, in čim sveteljši so bili, tem bolj so se odlikovali po svoji ponižnosti. Vsem na čelu pa je Marija, ki je takrat, ko je bila povisana do največje časti, ko ji je nadangel Gabriel razodel, da bo Mati božja, ponižno odgovorila nebeškemu poslancu: »Dekla sem Gospodova; zgodis se mi po tvoji besedi!«

Sanje.

»Mama!«

Sredi noči je poklical v spanju s čudnim, prestrašenim glasom. Kakor da je uboga sirota zavpila na pomoč, tako žalosten klic je presekal nočno tišino.

Mati je napol bedela in v hipu je bila pri otroku.

»Kaj pa je, Ivanček?« je vprašala skrbno in plašno, kakor govoril le mati.

»Mama,« je zajecal otrok ves vznemirjen, »ah, mama, kaj sem jaz videl! Ateja sem videl!«

Prijel je za materino roko in pomencal oči.

»Pa si se ateja tako ustrašil? Ateja se vendar ne boš bal?«

Z ljubečo roko je otroka pobožala in položila nazaj na vzglavje. A Ivanček se je vzravnal in se stisnil k njej.

»Ne bom spal, strah me je! Pa ne ateja, tistih hudi mož se bojim.« — S strahom je pravil.

»Ivanček, sanje so bile to. Nič te naj ne bo strah!«

»Ne, prav natanko sem videl. Samo tako čudno je bilo vse, in atej so bili čisto drugačni kot takrat, ko so šli od doma. Klical sem jih, ko sem jih zagledal, pa me niso nič slišali. Vojaško obleko so imeli, kot takrat, ko so nas prišli obiskat. Samo — zdaj se niso smejali; žalostni in hudi so bili in tisto strašno, veliko puško so imeli v roki. Sami tuji možje so bili okrog njih, sami bradati vojaki, in vsi so jezno gledali. Mamica, in jaz sem se tako bal... Morda ti hudi možje niso pustili, da bi atej slišali mene...«

»Na vojski morajo biti taki, Ivanček!« je rekla otroku mati in ga pogladila po glavici. »Vidiš, ti ne veš, kaj je vojska. Tam se mora vsak strogo držati, da se ga sovražnik boji. Vidiš, tisti hudi možje, tisti jezni vojaki morajo biti srditi. Ateja pa imajo možje radi kakor ti. Seveda tebe, revček, niso slišali... No, Ivanček, pa so te kaj videli atej?«

»Nič. In zato mi je ravno hudo, ko smo bili tako blizu. Rekel sem jím, da naj pridejo kmalu domov. In sem jím povedal, da jih čakate tudi vi, da bi jih tudi vi tako radi videli — pa atej niso nič slišali in mi niso odgovorili.«

S skoro jokajočim glasom je govoril Ivanček.

»Nedolžno dete!« je pomislila mati.

»In tako kratek čas sem jih videl!« je vzdihnil otrok. »Kar naenkrat so prišli od druge strani še bolj strašni možje in ti so gledali še bolj jezno... Naš atej so hitro vzdignili tisto veliko puško in od vseh strani je tako strašno zagrmelo — in jaz sem zavpil, poklical sem vas. A v tistem hipu je vse izginilo. Ah, mama, jaz se tako bojim za našega ateja — — — «

Ivanček se je še tesneje stisnil k materi. Mati je čutila, kako so trepetale njegove roke, kako mu je drgetalo telo.

»Nič se ne boj, Ivanček!« mu je dihnila z mehkim glasom. »Le miren bodi! Ateju se ne bode zgodilo nič hudega. Samo priden bodi! Snoči si molil zanj in Bogec ga bo zato varoval... Le lepo zaspi!«

»Bogec jih bo varoval!« je ponovil otrok in se je skoro vzveselil. »Mamica, pa še zdajle za ateja moliva!«

V teh hipih je začutila mati, kako sladka in mogična je ljubezen otrok. Vnovič je občutila srečo svojih težkih dni.

»Da, Ivanček!« je dejala. »Najlepše bo, da tudi zdajle pomoliva za ateja. Morda ravno zdaj najbolj potrebujejo, da bi jih Bogec še bolj varoval.«

Ogrnila je Ivančka in pokleknila sta obo pred Marijin oltarček v sobi. Rdeča lučka je vzplapolavala pred podobo, bele rože so pordevale okrog nje, sredi njih se je pa smehljal dobrohotno in usmiljeno obraz Marijin. Dvoje src je drhtelo v pobožni molitvi, in rdeči

žarki, ki so vztrepetavali v temo, so nosili njiju vzdihe k Materi vseh ubogih in zapuščenih . . . In Ivančku se je zdelo, da ju ta Mati blagoslavlja s svojimi milosrčnimi očmi. Saj najčistejša in najlepša je ljubezen nedolžnih, in najmogočnejša je njih molitev, ker jo molijo v ljubezni z Bogom sklenjena srca — — —

Ko se je Ivanček zjutraj prebudil, se mu je veselo smehtalo lice.

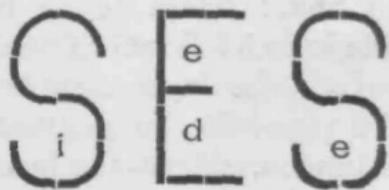
»Spet sem videl ateja!« je pravil ves srečen svoji materi. »In atej so me tudi videli in so govorili z menoj in so se smejali. Kmalu pridejo domov, so rekli, samo priden moram biti in moliti zanje. Takrat bodo povedali, kako je bilo na vojski, in bodo prinesli tudi zame vojaško obleko, da se ne bom več bal vojakov. In sabljico in kapo mi bodo prinesli, kakor jo imajo oficirji. Oj, mamica! Samo tiste puške ne maram! Nak, in sem ateuju tudi rekel. Veste, in ko so govorili, so me ves čas božali in zmerom so se smejali . . . Ah, mamica, kako lepo je bilo! Naš atej so mi tako dobri!«

In mamica se je zasmajala z Ivančkom vred.

Jože Plot.

Rebus.

Priobčil Internus.

Šaljivo vprašanje.

Kakšen razloček je med palčkom in orjakom?

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

„Angelček“ je brezplačna priloga „Vrtcu“. Posebej stane 1 K 20 h na leto; ako pa kdo naroči vsaj 10 izvodov skupno, le 1 K.